

Prof. Dr. Olcay Öner toy

Nail Tan

TDK dernek dönemi üyesi (1976:1265), Ankara Üniversitesi DTCF Emekli Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Olcay Öner toy; 3 Kasım 2019 Pazar günü, Ankara'da hayata gözlerini yumdu. Cenazesi; 4 Kasım 2019 Pazartesi günü, Kocatepe Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Olcay Öner toy, 1 Ocak 1934 tarihinde Ankara'da doğdu. Babası Zarif Suat Osmanoglu annesi ise Fatma Macide Hanım'dır. Tam adı Olcay Sevim Öner toy'dur.

Ankara Kız Lisesini bitirdikten sonra Ankara Üniversitesi DTCF Klasik Şark Dilleri Bölümünde yükseköğrenimini tamamladı. Mezun olduğu fakültenin Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne asistan kabul edildi (1957). 1962 yılında "Halit Ziya Uşaklıgil'in Romancılığı ve Romanımızdaki Yeri" konulu doktora çalışmasını tamamlayıp doktor unvanını aldı. 1970'te "Tanzimat Döneminde Edebiyat Anlayışı" konulu araştırmasıyla doçentliğe, 1989'da da profesörlüğe terfi etti. Bölüm başkanlığı yaparak 2001 yılında DTCF'deki görevinden yaş sınırından emekliye ayrıldı. DTCF'deki görevi sırasında Selçuk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü kurup ders verdi (1978-1982). 1977-1998 yılları arasında Beykent Üniversitesinde de bazı dersleri okuttu. Emekli olduktan sonra ODTÜ'de yarı zamanlı olarak Türk dili, yeni Türk edebiyatı derslerine girdi.

Dr. Öner toy, yeni Türk edebiyatı alanındaki araştırmalarıyla tanındı. Makale

ve yazıları 1964 yılından itibaren *Türk Dili*, *Hisar*, *Çağdaş Türk Dili*, *Türkoloji Dergisi*, *Hürriyet Gösteri*, *Littera*, *DTCF Tiyatro Araştırmaları Dergisi*, *Oluşum*, *Gündoğan Edebiyat*, *Esin Sanat*, *Üçüncü Öyküler* ve *Müdafaa-i Hukuk* gibi dergilerde yayımlandı. *Türk Ansiklopedisi*'ne altı madde yazdı.

Eserleri tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Araştırma İnceleme: *Mithat Cemal Kuntay'ın Namık Kemal Eserinin Şahıs ve Eser Adları İndeksi* (1965), *Halit Ziya Uşaklıgil'in Romancılığı ve Romanımızdaki Yeri* (1965), *Tanzimat Sonrası Osmanlıca Metinler* (İ. Parlatır ile, 1977), *Reşat Nuri Güntekin* (1979), *Edebiyatımızda Eleştiri/Tanzimat ve Servet-i Fünun Dönemleri* (1980), *Tanzimat Döneminde Edebiyat Anlayışı* (1981), *Türk Diline Emek verenler: Reşat Nuri Güntekin* (TDK, 1983), *Cumhuriyet Dönemi Türk Roman ve Öyküsü* (1984), *Reşat Nuri Güntekin/Yaşamı, Kişiliği, Romancılığı, Öykücülüğü, Oyun ve Gezi Yazarlığı ile Yapıtlarından Seçmeler* (1991), *Yazım Kılavuzu* (Kurul, 2000), *Eğitim Mimarlarımız Behçet Necatigil* (2017).

Sözlük: *Yazın Terimleri Sözlüğü* (B. Göğüş, F. Oğuzkan, M. Ünlü ve S. Koçak'la, 1998).

Sadeleştirme: *Ali Fuat Erden: İsmet İnönü* (N. Çetin'le, 1999).

İngilizce ve Farsça biliyordu.

Prof. Dr. Ömertoy, TDK'de *Türk Dili* dergisinin yazı kurulunda görev aldı (1975-1980). Dergide yazıları ve bir

kitabı Kurumca yayımlandı. 1983'ten sonra kurulan Dil Derneğinde iki yıl başkanlık yaptı.

Yeni Türk edebiyatı alanındaki araştırmalarıyla tanınan Prof. Dr. Olcay Sevim Ömertoy, yetiştirdiği akademisyen ve öğrencileriyle de edebiyatımıza önemli hizmetlerde bulunarak aramızdan ayrıldı. Ruhu şad olsun!

Halil Açıkgöz

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Emekli Okutmanı Halil Açıkgöz; 25 Kasım 2019 Pazartesi günü, İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. Cenazesi; 26 Kasım 2019 Salı günü, Merkez Efendi Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından doğduğu memleketi Manisa Turgutlu'nun Osmancık köyü mezarlığında toprağa verildi.

Rahmetli Açıkgöz, 1 Aralık 1952 tarihinde Manisa Turgutlu'nun Osmancık köyünde doğdu. Babası Kerim Açıkgöz, annesi ise Halime Hanım'dır. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Namık Açıkgöz'ün ağabeyiydi. Cemil Meriç'in yetiştirdiği yazarlardan da biriydi.

Osmancık Köyü İlkokulundan (1965) sonra ortaokul ve liseyi (1972) Turgutlu'da bitirdi. Yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde tamamlayıp Türk dili ve edebiyatı öğretmeni oldu (1977). Edebiyat Fakültesini bitirme tezi, "Fuat Köprülü'nün *Hayat ve Ülkü* Mecmualarındaki Fikri, İçtimaî Yazıları"ydı. İstanbul'un çeşitli ilçelerindeki liselerde edebiyat öğret-

menliği yaparken (1977-1983) doktora çalışmasına başladıysa da tamamlamadı. Başarılı öğrenim ve yazı hayatı dolayısıyla 1983 yılında mezun olduğu bölüme okutman atandı. Türk dilinin eski dönemleri ile çağdaş Türk lehçe ve şiveleri, Türk dünyası edebiyatı, halk kültürü, sanatı ve bilim hayatıyla ilgili araştırmalar yaptı, dersler verdi. Türk dünyası lehçe ve şivelerinden Türkiye Türkçesine yapılacak aktarmalarda kullanılmak üzere çeşitli fontlar düzenleyip uygulamaya koydu. Yunus Emre Enstitüsü tarafından 2011-2012 yıllarında Üsküp / Skonje ve 2012-

2013 yıllarında Kazan'da görevlendirildi. Türkçe, Türkoloji dersleri verdi; seminerler yönetti. 2018 yılı sonunda, İstanbul Üniversitesi'ndeki görevinden sağlığının bozulması sebebiyle emekliye ayrıldı.

Üniversitedeki görevinin yanı sıra 1983-1998 yılları arasında Türk Dünyası Araştırmaları Vakfında görev alıp Prof. Dr. Turan Yazgan'ın yardımcılarlarından biri oldu. Vakfın dergi ve kitaplarının yayımlanmasını sağladı. Bilimsel toplantılarını düzenledi. Ayrıca Türk dünyasında düzenlenen birçok kongre, sempozyuma katılıp bildiriler sundu. TRT ve bazı özel televizyonlarda program danışmanlığı, metin yazarlığı yaptı.

Yazı hayatına *Yeni Turgutlu* gazetesinde şiir, hikâye, haber yazarak başladı (1969). Yükseköğrenimden sonra dil, edebiyat, kültür araştırmalarına yöneldi. 1983 yılından itibaren *Türk Edebiyatı*, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten* (TDK), *Türk Dünyası Araştırmaları*, *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, *Yahya Kemal Enstitüsü Mecmuası*, *Kubbealtı Akademi Mecmuası*, *Doğuş Edebiyat*, *Töre*, *Azerbaycan Türkleri*, *Yeni Türkiye*, *Denizin Sesi*, *Image of Turkey* dergileriyle *Tercüman* gazetesinde makale ve güncel yazıları yayımlandı.

Kitapları tür ve ilk yayım yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Sözlük: *Şemseddin Sami: Kamûs-ı Türkî / Temel Türkçe Sözlük I-IV* (11 yazarlı, 1985), *Tatarca Törekçe Sözlük / Tatarca Türkçe Sözlük* (Fuat Ganiyev ve Rifkat Ahmetyanov'la, Kazan 1997).

Araştırma, İnceleme: *Âşık Deryamî Hayatı ve Şiirleri* (1987), *İlmî Araştırma Yazılarında Uyulacak Esaslar* (1988), *Oğuz Eli Azerbaycan* (1989), *Türkistan İllerinden Özbekistan* (1990), *Türk Dünyası İçin Alfabe Kitabı* (Çok yazarlı, 1992), *Urallardan Altaylara, Altaylardan Sakalılara Türk Toplulukları* (1992), *Cemil Meriç ile Sohbetler* (1993), *Kelime Grupları* (M. Yelten'le, 2005).

Baskıya Hazırlama: *Peyami Safa: Bütün Hikâyeleri* (1980), *Mehmed İzzet: Milliyet Nazariyeleri ve Millî Hayat* (1981), *Kâmil Veliyev: Destan Poetikası* (1989), *Azize Caferzade: Anamın Masalları* (Y. Akdoğan, C. E. Alışık, H. Develi ve H. Tören'le, 1990), *Türk Dünyası Edebiyatı* (1991), *Ebülfez Elçibey: Azatlık ve Demokrasi* (1993), *Abdurrahim Polat: Azatlıkta* (1995), *Azerbaycan Bayatıları* (G. Karaağaç'la, TDK 1998), *Safiye Erol: Dineyri Papazı* (2001), *Safiye Erol: Çölde Biten Rahmet Ağacı* (2001), *Safiye Erol: Makaleler* (20002), *Safiye Erol: Leylak Mevsimi / Hikâyeler* (2002).

Hakkında, 2013 yılında 60. yaşı dolayısıyla *Türk Dünyasından Halil Açıkgöz'e Armağan* (Haz.: Hayri Ataş) adlı bir kitap yayımlandı.

Rahmetli Halil Açıkgöz; ardında, adından hep saygıyla söz ettirecek kitap ve makaleler bıraktı. Ruhu şad olsun!

Prof. Dr. Mehmet Arslan

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Emekli Öğretim Üyesi ve Dekanı, Amasya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Arslan; 12 Aralık 2019 Perşembe günü, Amasya'da geçirdiği bir kalp krizi sonucu hayata veda etti. Cenazesi; Sivas'a getirilerek 13 Aralık 2019 Cuma günü, Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi önünde saat 11.00'de düzenlenen tören sonrası Üniversite Camisi'nde kılınan cuma ve cenaze namazlarının ardından Yukarı Tekke Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Mehmet Arslan, 1953 yılında Çorum Mecitözü'nün Söğütönü köyünde doğdu. Babası Ali Efendi, annesi ise Miyase Hanım'dır.

Bir yaşına girdiğinde ailesi Amasya'ya taşındı. İlkokulu (Yavuz Selim) Amasya'da okudu. İlkokuldan önce dedesinden *Kur'an-ı Kerim* okumayı öğrendi. İlkokuldan sonra ailesinin geçimine yardım amacıyla çeşitli işlerde çalıştı. Bir buçuk yıl kadar Kur'an Kursu'na devam edip dinî bilgisini ve Arapçasını geliştirdi. 1968'de girdiği Amasya İmam Hatip Lisesini 21 yaşında bitirdi (1974). Yükseköğrenime başladığı Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde de çalışarak okumak mecburiyetinde kaldı. 1978 yılında yükseköğrenimini tamamlayıp edebiyat öğretmeni oldu. Adana Erkek Lisesi (1979-1980) ve Amasya Lisesinde (1980-1986) sekiz yıl edebiyat öğretmenliği yaptıktan sonra Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde araştırma görevlisi olarak akademik çalışmalarına başladı (1986). Yüksek lisans eğitimini Cumhuriyet Üniversitesi, doktora çalışmasını ise Gazi Üniversitesinde *Sûrnâmeler* konusunda tamamladı (1989). Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakülte-

sinde 1994'te doçentliğe, 1999'da da profesörlüğe terfi etti. Çok başarılı akademik çalışmaları sayesinde kaybettiği yılları hızla kazanmayı bildi. Üniversitedeki öğretim üyeliği sırasında Edebiyat Fakültesinde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığı (2001-2019) ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü (2009-2012), Edebiyat Fakültesi Dekanlığı (2016-2017) görevlerinde bulundu. Ağustos 2019'da emekliye ayrıldı. Ertesi ay Amasya Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Öğretim Üyesi olarak tekrar ders vermeye başladı. Üniversite Rektörlüğünce Edebiyat Fakültesi Dekanlığına atanması yapıp onay için YÖK kararı beklediği bir aşamada hayata gözlerini yumdu.

Eski Türk edebiyatı, divan edebiyatı alanında uzmanlaşan Prof. Dr. Arslan, 2015 yılında Lütü Abay Kültür ve Eğitim Vakfı Bilim Ödülüne layık görüldü.

Bilimsel makaleleri *Cumhuriyet Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, *Türkiye Araştırmaları Literatür*, *Türk Dili ve Edebiyatı Makaleleri*, *Academia*, *Millî Folklor*, *Revak*, *Yedi İklim*, *Kızılur-*

mak, Keşkül ve Türk Dünyası Tarih gibi önemli dergilerde yayımlandı. Millî ve milletlerarası birçok sempozyum, kongreye katılıp bildiriler sundu.

Kitapları tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Araştırma, inceleme, baskıya hazırlama: Mehmed Sirâceddin Mecma'-ı Şu'arâ ve Tezkire-i Üdebâ (1994), Pendnâme-i Zarîfî (1994), Zâtî Süleymân Efendi: Dîvân ve Sevânîhu'n-Nevâdir fî Ma'rifeti'l-Anâsır (1994), Haşmet Külliyyâtı: Dîvân, Senedü's-Şu'arâ, Vilâdetnâme, İntisâbü'l-Mülûk (İ. H. Aksoyak ile, 1994), Letâif-i Hoca Nasreddin (B. Paçacıoğlu ile, 1996), Gelibolulu Âlî: Riyâzü's-Sâlikîn Mesnevîsi (İ. H. Aksoyak'la, 1994), Osmanlı Edebiyat Tarih Kültür Makaleleri (2000), Şeref Hanım Dîvânı (2002), Mehmed Cemâleddin: Osmanlı Tarih ve Müverrihleri/Âyine-i Zurefâ (2003), Aynî: Sâkinâme (2003), Leylâ Hanım Dîvânı (2003), Argo Kitabı (2004), Antep'te Aynî Dîvânı (2004), Esad Efendi: Üss-i Zafer (Yeniçeriliğin kaldırılmasına dair, 2005), Bursalı İffet Dîvânı (2005), Sıdkî Paşa: Gazavât-ı Sultan Murâd-ı Râbi (IV. Murad'ın Revan Seferi'ne dair, 2006), Mihrî Hâtun Dîvânı (2007), Türk Edebiyatında Hamseler ve Subhîzâde Feyzî'nin Hamsesi (2008), Osmanlı Saray Dügünleri ve Şenlikleri I/Manzum Sûrnâmeler (2009), Osmanlı Saray Dügünleri ve Şenlikleri II/İntizâmî Sûrnâmesi (2009), Osmanlı Saray Dügünleri ve Şenlikleri III/Vehbî Sûrnâmesi (2009),

Sivaslı Gulâmî Dîvânı (2009), Zîver Paşa: Dîvân ve Münşe'ât (2009), Kerbelâ Mersiyeleri (M. Erdoğan'la, 2009), Tayyâr-zâde Atâ: Osmanlı Saray Tarihi/Târih-i Enderûn (2010), Osmanlı Saray Dügünleri ve Şenlikleri IV-V: Lebîb Sûrnâmesi, Hafız Mehmed Efendi (Hazin) Sûrnâmesi, Abdî Sûrnâmesi, Telhîsü'l Beyân'ın Sûrnâme Kısım (2011), Osmanlı Saray Dügünleri ve Şenlikleri VI-VII: Haşmet Sûrnâmesi, Melek İbrâhim Sûrnâmesi, Nafî Sûrnâmesi, Müellifi Bilinmeyen Sûrnâmeler (2011), Sâkinâmeler (2012), Osmanlı Saray Dügünleri ve Şenlikleri VIII: Sûriyye Kasideleri ve Tarihleri (2011), Osmanlı Sadrazamları/Hadîkatü'l Vüzerâ ve Zeylleri (2013), Mehmed Celâl'in Manzum Tarihleri (2015), Şemseddin Sivâsî: Menâkıb-ı İmâm-ı A'zam (2015), Şemseddin Sivâsî: Menâkıb-ı Çehâr-yâr-ı Güzîn (2017), Enderûnlu Âkîf: Mir'ât-ı Şi'r (2018), Tayyâr-zâde Atâ: Târih-i Enderûn'un Tezkire Kısım (2019), Türk Edebiyatında Mi'râcnâme ve Mi'râciyyeler (2019), Osmanlı Padişahlarının Manzum Tarihçeleri/Fihrist-i Şâhânlar (2019).

Ders Kitabı: Eski Türk Edebiyatı/1. Sınıf Ders Notları (2016).

Arapça ve Fransızca biliyordu.

Prof. Dr. Mehmet Arslan; eski Türk edebiyatı alanında surnameler, kadın divan şairleri, mesnevî ve mersiyeler konularında değerli eserler verip birçok akademisyen yetiştirerek aramızdan ayrıldı. Ruhu şad olsun!